

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Adršpach, okres Náchod

Horní Adršpach 115, 549 52 Adršpach

Identifikátor: 600 093 387

Termín konání orientační inspekce: 9. – 10. října 2001

Čj.	096 261/01-1004
Signatura	oi3av103

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Adršpach, okres Náchod je jednotřídní, provoz zajišťuje od 6:15 do 14:45 hodin. Zřizovatelem je Obec Adršpach. Předškolní zařízení je umístěno v okrajové části obce, v patrové vilce, účelně zadaptované pro dvoutrídni mateřskou školu a provozované od roku 1962. V důsledku snižování počtu docházejících dětí v posledních letech došlo k uzavření jedné třídy. Všechny prostory jsou však i nadále využívány pro předškolní výchovu.

Budova není majetkem obce, pronájem je určen smlouvou o nájmu nebytových prostor na dobu určitou. Tato skutečnost způsobuje nejistotu pro řešení prostorových podmínek předškolního zařízení v budoucnu.

Pro školní rok 2001/2002 bylo k termínu 9. října 2001 zapsáno 20 dětí ve věku od dvou do sedmi let, 2 děti jsou integrovány se zdravotním postižením. Tento stav odpovídá uvedenému počtu dětí ve výkazu MŠMT o mateřské škole ke dni 30. 9. 2001. Mateřskou školu navštěvují děti z obce a blízkého okolí.

V budově je školní jídelna, samostatný subjekt. Zabezpečuje stravování dětí a zaměstnanců mateřské školy. Zároveň připravuje i obědy pro žáky základní školy. Obědy jsou do školy dováženy. Školní jídelna nebyla předmětem kontroly.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené a spontánní činnosti

Vzdělávací činnost vychází z Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy, čj. 33 483/83-201 a z časově tematických plánů, které na něj navazují. Učitelky zpracovávají týdenní plány, v kterých plánují pouze pět složek vzdělávací činnosti. Konkretizují úkoly diferencované dle věku pro starší a mladší děti, blíže neupřesňují diferenciaci v návaznosti na individuální schopnosti a dovednosti dětí. Tematické celky, obsahy, prostředky realizace pro řízené a spontánní činnosti netvoří součást týdenních plánů.

Rovnoměrná vyváženost v zařazování jednotlivých složek je respektována, výběr úkolů probíhá dle daného rozpisu v dvoutýdenním cyklu. Zápisy v Přehledu výchovné práce dokladují náplň organizačních celků v průběhu dne (ranní hry, ranní cvičení, řízená činnost, pobyt venku, odpolední činnosti), ale jejich vypovídací hodnota má v některých případech i velmi obecný charakter. Učitelky zpracovaly individuální plány pro děti s odkladem školní docházky a pro děti se zdravotním postižením. Vycházejí z výsledků šetření odborných pracovišť (speciální pedagogická centra, pedagogicko-psychologické poradny) a z podkladů pedagogické diagnostiky vedené pro všechny děti.

Předškolní výchovu zajišťují dvě pedagogické pracovnice. Požadované podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňuje pouze učitelka mateřské školy, ředitelka školy má středoškolské vzdělání se zaměřením na vychovatelství. Obě pracují na plné pracovní úvazky. K souběžnému působení učitelek dle rozpisu přímé výchovné práce dochází pravidelně denně při pobytu venku a 1x za 14 dní v dopoledním programu již od 8:30 hodin. V průběhu inspekční činnosti překryv učitelek od 8:30 hodin nebyl zcela efektivně využit pro přímou výchovnou práci s dětmi.

Vnitřní uspořádání školy je účelné, funkčně jsou pro předškolní výchovu využívány všechny místnosti. V přízemí je šatna a sociální zařízení dětí, školní kuchyň, sociální zázemí zaměstnanců. Místnosti k dennímu pobytu dětí jsou prostorné, navazují na sebe a poskytují v optimální míře realizovat různorodé činnosti spontánní i řízené včetně pohybových aktivit. V poschodí je situována tělocvična, ložnice, pracovna pro individuální činnosti dětí

s potřebou kratšího odpočinku, místnost s divadelní scénou, ředitelna, sociální zařízení, kabinet a skladové prostory.

Děti mají k dispozici podnětnou nabídku hracích koutků pro námětové, tvořivé, konstruktivní hry, zajištěna je volná přístupnost k hračkám, pomůckám a k některému výtvarnému materiálu. Škola je účelně vybavena tělovýchovným zařízením, audiovizuální technikou, dětskou literaturou. Dle finančních možností jsou doplňovány a modernizovány hračky a učební pomůcky, včetně pomůcek pro děti se zdravotním postižením. Mateřská škola má kopírovací zařízení, děti budou mít možnost začít se seznamovat s počítačem. V současné době učitelky zajišťují počítačové programy se vzdělávacím obsahem (např. seznamování dětí s anglickým jazykem). Stávající prostory umožňují realizovat rozšíření dalších pracovních koutků pro individuální a skupinové činnosti.

Prostředí mateřské školy je udržované v čistotě a pořádku, přestože v současné době ředitelka řeší personální zajištění funkce uklízečky. Vysoká úroveň estetiky, na jejíž úpravě se aktivně podílejí i děti svými výkresy a výrobky, tvoří velmi pěkný ráz budovy.

Mateřská škola má školní zahradu, která je součástí objektu. Stávající uspořádání a vybavení (travnatá plocha, pískoviště, lavičky, stolky, houpačky, skluzavka, zahradní domečky) umožňují realizaci aktivních činností dětí především v letních měsících. Současný technický stav není zcela dobrý (např.: poškozené nátěry, nefunkční kolotoč, rozpadající se dřevo u domečku).

Psychohygienické podmínky převážně respektují potřeby dětí předškolního věku. Po celý den je zajištěn pitný režim, délka odpoledního odpočinku zohledňuje individuální potřebu dětí. Dodržován je tříhodinový interval mezi dobou podávání stravy, v dostatečném zastoupení byly zařazeny pohybové aktivity, zvýšenější nároky byly kladeny na koncentraci některých dětí. Ve skladbě organizace v dopoledním bloku převažovaly řízené činnosti nad spontánními. Sledované řízené činnosti probíhaly frontální formou. Byly hodnoceny činnosti pohybové, rozumové, poznávací a sebeobslužné. Pohybové činnosti měly zdravotní a relaxační charakter. Motivační cvičení probíhala s hudbou, děti spontánně reagovaly na hudební nahrávky. U některých cviků nebyl v dostatečné míře kladen důraz na techniku provedení a účinnost cviků. V menší frekvenci byla zařazena dechová a relaxační cvičení.

Při rozumových a poznávacích činnostech učitelky navazovaly na znalosti dětí a prohlubovaly jejich poznatky a vědomosti. Organizace ve třídě u stolečků nebyla vhodně volena, omezovala kontakt dětí s učitelkou. Byly využity metody slovní a praktických činností. Učitelky vedly děti k vnímání rozdílů a k následnému zobecnění na základě vlastní zkušenosti z pozorování. Použité frontální metody ovlivňovaly negativně zájem a aktivitu některých mladších i starších dětí. V průběhu činností byla sledována jen částečná diferenciací v míře kladených nároků a v zohledňování individuálních zvláštností a potřeb dětí.

Učitelky motivovaly děti k činnosti verbálním projevem, připravenými pomůckami a materiálem. Následně kladenými otázkami a zadávanými úkoly udržovaly zájem dětí o započatou činnost. Motivace byla výrazněji aktivizující při zapojování smyslového vnímání. Při uplatnění verbálních metod se zájem některých dětí snižoval.

Při sebeobslužných činnostech byly děti vedeny k samostatnosti a k upevňování návyků v hygieně, kultuře stolování a v sebeobsluze. Negativně je hodnocen dlouhodobě realizovaný systém v soustavném odkládání domácí obuvi dětí i zaměstnanců při každém vstupu na koberec v herně.

Spontánní činnosti byly organizovány v ranním bloku při příchodu dětí do mateřské školy. Dostatek času pro hru měly pouze ty děti, které přišly dříve. Ukončení těchto činností proběhlo organizovaně pro všechny děti kolem 8:00 hodin. Hry měly klidný průběh, děti si volily výběr hry nebo jiné činnosti dle vlastního zájmu. Zařazena byla i pohybová aktivita.

Děti pracovaly převážně v malých skupinkách za aktivní vzájemné spolupráce nebo individuálně. Učitelky měly přehled o dětech, sledovaly jejich průběh, s přirozeným taktem se do činností zapojovaly. Promyšleně připravená nabídka v návaznosti na týdenní plán ze strany učitelek poskytnuta nebyla. S některými dětmi byla individuálně procvičována znalost barev.

Pobyt dětí probíhal ve vstřícné atmosféře. Děti komunikovaly s dospělými a s vrstevníky spontánně, s důvěrou se obracely na učitelky. Z projevů a chování dětí vyplývala přirozenost, respektování dohodnutých pravidel, pozitivní vzájemné vztahy. Mateřská škola vytvořila podnětné prostředí pro integraci zdravotně postižených dětí. Vedením dětí k vzájemné toleranci, k aktivní spolupráci a soudržnosti se výrazně posilují psychosociální podmínky.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování a příprava vzdělávací činnosti jsou úzce orientovány na řízené činnosti preferující izolovanost jednotlivých složek vzdělávací činnosti bez provázanosti do integrovaných celků. Tato oblast je hodnocena průměrně. Personální podmínky jsou průměrné, materiální vynikající, psychohygienické velmi dobré. Organizace, formy a metody byly průměrné, motivace a hodnocení průměrné, v interakci a komunikaci převažovala velmi dobrá úroveň.

Celková kvalita vzdělávací činnosti je hodnocena průměrně.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Dlouhodobý plán rozvoje mateřské školy v písemné podobě zpracován není. V poslední době ředitelka školy ve spolupráci se zřizovatelem řeší reálné možnosti dalšího provozování předškolního zařízení vzhledem k uzavřené nájemní smlouvě. Obecným zájmem je zachovat mateřskou školu v obci. Ředitelka vykonává funkci od roku 1997. Přestože má dlouholetou pedagogickou praxi (24 let), v mateřské škole pracuje 5 let. Postupně se orientuje v problematice předškolní výchovy a získává zkušenosti s řízením mateřské školy.

Ředitelka zpracovala Roční plán pro školní rok 2001/2002. Jeho obsah tvoří základní údaje o škole, zapracovány jsou jednotlivé okruhy nově připravovaného programu předškolní výchovy dle dokumentu Rámcový program pro předškolní vzdělávání. Konkretizovány jsou hlavní úkoly výchovně vzdělávacího procesu, aktivity pro spolupráci s rodiči, se základní školou a s obecním úřadem. Jeho součástí jsou řídicí a kontrolní činnost ředitelky, časový plán jednotlivých akcí, plán pedagogických rad, Vnitřní řád mateřské školy a Organizační řád školy. Není plánována oblast materiálně-technická a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Ředitelka hodnotí uplynulý školní rok. V dokumentu Hodnocení školního roku 2000/2001 informuje o realizovaných aktivitách a událostech v průběhu roku. Podrobná analýza konkrétních úkolů a stanovení závěrů pro další rok netvoří součást tohoto materiálu.

Organizační struktura mateřské školy je stanovena promyšleně, respektuje podmínky a je doložena jednotlivými dokumenty (Vnitřní řád mateřské školy, Organizační řád školy, Provozní řád, stanovení pracovní doby zaměstnanců, režim dne). Pobyt dětí venku mimo území mateřské školy zajišťují obě pedagogické pracovnice dle předloženého rozpisu pracovní doby. Ředitelka byla upozorněna na nepřesně formulovaný pokyn v Ročním plánu školy ve věci zajišťování bezpečnosti dětí při pobytu venku. Vzhledem ke složení dětí (2 děti se zdravotním postižením a 3 děti mladší tří let) zajišťují bezpečnost dětí dvě učitelky již při počtu nad 12 dětí a ne při 20 dětech jak je v textu uvedeno. Ředitelka školy přijala pro školní rok 2001/2002 celkem 20 dětí. Výjimku z počtu dětí však nestanovila, přestože počet převyšoval normu danou platnou vyhláškou pro mateřské školy.

V kontrolované dokumentaci (evidence dětí a personální dokumentace) nebyly zjištěny

zásadní nedostatky. Nebyl doplněn údaj ve věci rozhodnutí o odkladu školní docházky. Ředitelka byla jmenována do funkce k 1. 8. 1997 na základě výsledků konkurzního řízení. Pracovní smlouvu má uzavřenou na dobu určitou do 31. 7. 2003 vzhledem k nesplnění daných podmínek vzdělání učitelky mateřské školy.

Vnitřní informační systém je založen především na osobních jednáních zaměstnanců a průběžném řešení vzniklých situací. K přenosu informací jsou využívány pedagogické rady, písemné materiály jsou zaměstnancům k dispozici.

Vnitřní řád školy a dokument Režim dne informují o provozu, organizaci dne a povinnostech rodičů. Součástí tvoří práva rodičů a neposkytují sdělení o možnosti ukončení docházky dítěte do mateřské školy. Rodiče jsou pravidelně informováni o vzdělávacím programu. Každodenními kontakty, realizováním společných setkání s rodiči v průběhu školního roku, pravidelným vystavováním prací a výrobků dětí je zajištěn kvalitní informační systém. Úzká spolupráce probíhá s odbornými pracovišti a rodiči při individuální práci s dětmi vyžadujících zvýšenou specifickou pomoc. Velmi pozitivně hodnotí ředitelka školy spolupráci s obecním úřadem.

Škola nabízí nadstandardní aktivitu – seznamování dětí s anglickým jazykem pod vedením učitelky mateřské školy. Zajišťují předplavecký výcvik v Plavecké škole Trutnov a vzdělávací program obohacují o kulturní, společenské a sportovní akce.

V posledních pěti letech došlo v mateřské škole k personálním změnám. Ředitelka usiluje o vytvoření kooperativního kolektivu se vstřícnými vzájemnými vztahy. Průběžně získává zkušenosti v problematice předškolní výchovy z pohledu nejen řídicího pracovníka, ale ještě i učitelky mateřské školy. Oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků není cíleně plánována. Obě pracovnice se zúčastňují vzdělávacích akcí, učitelka navštěvuje kurs anglického jazyka, který pořádá Centrum vzdělávání v Náchodě. Získává metodické materiály pro výuku cizího jazyka s dětmi předškolního věku. V současné době ředitelka a učitelka studují materiály k nově připravovanému programu předškolní výchovy. K motivaci pracovníků ředitelka využívá verbálního a dle finančních možností i finančního ohodnocení. Hodnocení pracovní iniciativy je plánováno na jednání závěrečné pedagogické rady. Ze zápisů z jednání pedagogických rad nevyplývá projednávání pedagogické problematiky a vzájemné konzultace k uvádění nových forem a metod práce do praxe.

Kontrolní činnost je konkretizována v Ročním plánu školy. Ředitelka průběžně provádí kontrolu provozu, řeší zjištěné nedostatky. V každodenním kontaktu sleduje práci zaměstnanců školy, kontroluje plnění jejich povinností. Písemnou formou vede hospitační záznamy a zaznamenává informace o náplni a průběhu některých akcí (besídky, veřejná vystoupení, zakončení školního roku). Za školní rok 2000/2001 byly doloženy čtyři hospitační záznamy sledující pedagogickou práci učitelky úzce orientované na průběh řízené činnosti s dětmi. V letošním školním roce nebyla uskutečněna ještě žádná hospitace a nebyl zpracován záznam z kontrolní činnosti. V době inspekční činnosti provedla ředitelka funkční rozbor sledované práce učitelky.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy se postupně orientuje v problematice předškolní výchovy. Má zájem o vytvoření kvalitních podmínek vzdělávání a zajištění požadované úrovně předškolní výchovy mateřské školy. Plánování má průměrnou úroveň, organizování výchovně vzdělávacího procesu je funkční, má velmi dobrou úroveň. Oblast vedení a motivování pracovníků, stejně tak jako kontrolní mechanismy jsou hodnoceny průměrně.

Celkově jsou podmínky vzdělávání hodnoceny průměrně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Podkladová inspekční dokumentace mateřské školy, dotazník pro ředitele před inspekci, přehled o počtu dětí,
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 311-99/Šv ze dne 28. 1. 1999,
- Žádost o změnu zařazení ze dne 19. 6. 2001 s účinností od 1. 7. 2001,
- Zřizovací listina ze dne 27. 6. 2001,
- Výkaz o mateřské škole k 30. 9. 2001,
- Roční plán na školní rok 2001/2002,
- Hodnocení školního roku 2000/2001,
- Vnitřní řád mateřské školy pro školní rok 2001/2002,
- Režim dne pro školní rok 2001/2002,
- Organizační řád školy pro školní rok 2001/2002,
- Provozní řád zpracovaný dne 30. 8. 2001,
- pracovní náplň uklízečky ze dne 20. 8. 2001,
- režim dne pro školní rok 2001/2002,
- rozvrh pracovní doby zaměstnanců školy ve školním roce 2001/2002,
- personální dokumentace pedagogických a provozní pracovníce,
- zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2000/2001 a 2001/2002,
- hospitační záznamy za školní rok 2000/2001,
- kronika, fotoalba,
- dokumentace třídy pro školní rok 2001/2002: přehledy docházky dětí, evidenční listy, přihlášky a rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy, přehled výchovné práce, týdenní plány, pedagogická diagnostika, zmocnění k odvádění dětí z mateřské školy, individuální plány pro děti se zdravotním postižením a odkladem školní docházky, odborné posudky k integraci zdravotně postižených dětí do běžné mateřské školy vedené pod čj. 205/2001 a 206/2001.

ZÁVĚR

Mateřská škola plní výchovně-vzdělávací funkci. Výrazně pozitivní prostorové a materiální zázemí vytvářejí optimální podmínky pro realizaci předškolní výchovy. Vhodně upravenou organizací je realizována integrace dětí se zdravotním postižením s pozitivními výsledky. Současná metodika plánování výchovně-vzdělávacích činností je velmi jednoduše zpracována, preferuje izolovanost jednotlivých složek vzdělávací činnosti. Nezohledňuje vzájemnou tematickou provázanost, nepostihuje přirozené logické souvislosti. V malém zastoupení byl vytvořen časový prostor pro individuální a skupinové práce dětí a důslednější respektování individuálních zvláštností a potřeb dětí.

Absence požadované odborné způsobilosti ředitelky školy znevýhodňuje personální podmínky předškolní výchovy. Kvalita řízení a zájem ředitelky o práci dávají velmi dobré předpoklady pro zvýšení úrovně výchovně-vzdělávacího procesu v dalším období.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Miloslava Beránková

M. Beránková v. r.

V Rychnově nad Kněžnou dne 1. listopadu 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. listopadu 2001

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Irena Gultová

Irena Gultová v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2001-11-19	096 292/01-1004
Zřizovatel	2001-11-19	096 293/01-1004
Rada školy		

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
----	---	Připomínky nebyly podány